การศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดเชียงราย

Study of Ethical Leadership of Administrators Affecting the Quality of Working Life of Teachers in Phrapariyattidhamma Schools, General Education Department, Chiang Rai Province

เสกสรร วงค์สูง[1] เปี่ยมพร สุทินฤกษ์[2] ฐิติอาภา ตั้งค้าวานิช[3]
Seksan Wongsung, Piemporn Suthinruek, Thitiapha Tangkawanich

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มุ่งศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร 2) ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู และ 3) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ แบบการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 152 รูป/คน คัดเลือกโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วนและการสุ่มอย่างง่าย รวบรวมข้อมูลออนไลน์ผ่านแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยนำตัวแปรเข้าสมการพร้อมกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านความซื่อสัตย์ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านความน่าเคารพได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2) คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านความสมดุลระหว่างงานและชีวิตส่วนบุคคลได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ ความเป็นสิทธิส่วนบุคคลในองค์การได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงตามค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน ได้แก่ ด้านความน่าเคารพ (β = .318) ความซื่อสัตย์ (β = .263) ความไว้วางใจ (β = .245) ความรับผิดชอบ (β = .212) และความยุติธรรม (β = .202) แบบจำลองอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 73.40 (R^2 = .734) โดยมีสมการคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$\hat{Y} = -.626 + .295(X_5) + .219(X_1) + .236(X_3) + .210(X_4) + .184(X_2)$

$\hat{Z} = .318\,(X_5) + .263\,(X_1) + .245\,(X_3) + .212\,(X_4) + .202\,(X_2)$

คำสำคัญ (Keywords) : ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม; คุณภาพชีวิตในการทำงาน; โรงเรียนพระปริยัติธรรม

Abstract

Received: 2026-10-12 Revised: 2026-11-01 Accepted: 2026-11-03

[1] สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School, Chiang Rai College. E-mail: seksan220535@gmail.com

[2] อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. E-mail: Piemporncrc@gmail.com

[3] อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. Corresponding author E-mail: thitiarpha.tangkawanich@crc.ac.th

This study aimed to examine: 1) the level of administrators' ethical leadership; 2) the level of teachers' quality of work life; and 3) administrators' ethical leadership as a predictor of teachers' quality of work life in Phrapariyattidhamma Schools, General Education Division, Chiang Rai Province. A survey research design was employed. The sample comprised 152 participants selected through proportionate stratified random sampling and simple random sampling. Data were collected online using a five-point rating-scale questionnaire and analyzed using frequencies, percentages, means, standard deviations, and simultaneous multiple regression analysis.

The findings were as follows:

1. Administrators' ethical leadership was rated at a high level overall. Among the dimensions assessed, honesty received the highest mean score, whereas respect received the lowest mean score.

2. Teachers' quality of work life was rated at a high level overall. Among the dimensions assessed, work–life balance received the highest mean score, whereas organizational constitutionalism and individual rights received the lowest mean score.

3. All five dimensions of ethical leadership were significant positive predictors of teachers' quality of work life ($p < .01$). Ranked in descending order of their standardized regression coefficients, these dimensions were respect ($\beta = .318$), honesty ($\beta = .263$), trust ($\beta = .245$), responsibility ($\beta = .212$), and justice ($\beta = .202$). Collectively, the five predictors accounted for 73.40% of the variance in teachers' quality of work life ($R^2 = .734$).

The unstandardized and standardized prediction equations were as follows:

$$\hat{Y} = -.626 + .295(X_5) + .219(X_1) + .236(X_3) + .210(X_4) + .184(X_2)$$

$$\hat{Z} = .318\,(X_5) + .263\,(X_1) + .245\,(X_3) + .212\,(X_4) + .202\,(X_2)$$

Keywords: Ethical Leadership; Quality of Work Life; Phrapariyattidhamma Schools

บทนำ (Introduction)

ภารกิจของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ครอบคลุมทั้งการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร การบริหารโรงเรียนประเภทนี้จึงเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนและการธำรงวิถีปฏิบัติทางศาสนาไปพร้อมกัน พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562 มาตรา 5 และมาตรา 6 วางกรอบการจัดการศึกษาโดยเชื่อมการพัฒนาจิตใจและปัญญาเข้ากับพระธรรมวินัยและความรู้สามัญ ภายใต้ภารกิจดังกล่าว ครูเป็นผู้ประสานเป้าหมายของสถานศึกษาเข้ากับการจัดการเรียนรู้ การดูแลเงื่อนไขการทำงานของครูจึงเป็นส่วนหนึ่งของความพร้อมในการจัดการศึกษา ในระดับนโยบาย แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ให้ความสำคัญกับคุณภาพและโอกาสทางการศึกษา ตลอดจนประสิทธิภาพของระบบบริหารและการพัฒนากำลังคน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) เมื่อนำทิศทางนี้มาพิจารณาระดับโรงเรียน ประเด็นสำคัญอยู่ที่การจัดการทรัพยากร

และบุคลากรให้รองรับภารกิจได้จริง ผู้บริหารจึงต้องตัดสินใจทั้งเรื่องงานและเรื่องคน โดยการตัดสินใจเกี่ยวกับหน้าที่ โอกาสพัฒนา และการปฏิบัติต่อบุคลากรล้วนเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์การทำงานที่ครูได้รับ

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมช่วยอธิบายบทบาทของผู้บริหารในมิติดังกล่าว โดย Brown et al. (2005 อ้างถึงใน สุรัตน์ ไชยชมภู, 2557: 5) เสนอว่าจริยธรรมของผู้นำปรากฏทั้งในการกระทำของตนและการส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานยึดถือแนวปฏิบัติที่เหมาะสม ผ่านการสื่อสาร การตัดสินใจ และการเสริมแรง แนวคิดนี้ทำให้การพิจารณาผู้นำครอบคลุมถึงวิธีใช้อำนาจและวิธีสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากร การศึกษาครั้งนี้จึงใช้ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความไว้วางใจ ความรับผิดชอบ และความน่าเคารพ เป็นองค์ประกอบในการพิจารณาพฤติกรรมการบริหาร

ในส่วนของคุณภาพชีวิตในการทำงานสะท้อนว่าเงื่อนไขของงานเอื้อให้บุคลากรดำรงชีวิตและพัฒนาตนเองได้เพียงใด แนวคิดของ Walton ตามที่สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) (2562) อธิบายครอบคลุมเรื่องรายได้ ความปลอดภัย การพัฒนาความสามารถ ความมั่นคงในอาชีพ ความสัมพันธ์ทางสังคม สิทธิส่วนบุคคล เวลานอกงาน และคุณค่าของงานต่อสังคม กรอบดังกล่าวช่วยให้การพิจารณาความเป็นอยู่ของครูก้าวพ้นการประเมินเฉพาะค่าตอบแทน ไปสู่การยอมรับคุณค่าและการมีพื้นที่สำหรับชีวิตด้านอื่น

การบริหารสถานศึกษาและคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูมีความเกี่ยวข้องกันผ่านการกำหนดนโยบาย การมอบหมายภาระงาน การจัดสรรทรัพยากร และการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้รับการพัฒนา การตัดสินใจของผู้บริหารในแต่ละด้านจึงเป็นส่วนหนึ่งของสภาพการทำงานที่ครูต้องเผชิญในชีวิตประจำวัน ทั้งในเรื่องความเป็นธรรม ความมั่นคง และความสัมพันธ์กับบุคคลในองค์การ การบริหารด้วยความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ และให้เกียรติบุคลากรจึงเป็นแนวทางสำคัญในการสร้างบรรยากาศที่ครูสามารถแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการทำงาน และได้รับการยอมรับในคุณค่าของตนเอง (สุรัตน์ ไชยชมภู, 2557; สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน), 2562) เมื่อนำแนวคิดดังกล่าวมาพิจารณาในสถานศึกษาที่มีภารกิจเฉพาะ การทำความเข้าใจบทบาทของผู้บริหารจึงควรเชื่อมโยงกับลักษณะงานและบริบทการปฏิบัติหน้าที่ของครู เพื่อให้การส่งเสริมคุณภาพชีวิตในการทำงานสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา

การจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องประสานความรู้ตามหลักสูตรสามัญเข้ากับการเรียนรู้และการดำรงตนในพระพุทธศาสนา ภารกิจทั้งสองส่วนปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562 โดยมาตรา 6 วางกรอบการศึกษาแผนกสามัญให้ครอบคลุมการศึกษาบาลีและธรรมควบคู่กับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนมาตรา 5 เน้นการพัฒนาจิตใจและปัญญาภายใต้พระธรรมวินัย พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562 (2562) เมื่อนำกรอบดังกล่าวมาพิจารณาด้านการบริหาร ครูจึงเป็นบุคลากรสำคัญในการเชื่อมเป้าหมายทางวิชาการกับการศึกษาของพระภิกษุสามเณร การสนับสนุนให้ครูปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมจึงเกี่ยวข้องกับทั้งเงื่อนไขการทำงาน การพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพ และการยอมรับคุณค่าของครูในสถานศึกษา สำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงราย การกำหนดแนวทางดูแลครูจำเป็นต้องพิจารณาประสบการณ์ที่บุคลากรได้รับจากการบริหารร่วมกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน การศึกษาความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความไว้วางใจ ความรับผิดชอบ และความน่าเคารพของผู้บริหาร จึงเปิดโอกาสให้ทำความเข้าใจว่าพฤติกรรมแต่ละด้านเชื่อมโยงกับการรับรู้สภาพการทำงานของครูอย่างไร ข้อมูลระดับการรับรู้ช่วยสะท้อนสถานการณ์ที่เป็นอยู่ ส่วนการ

พิจารณาองค์ประกอบตัวแปรร่วมกันในสมการพยากรณ์จะช่วยระบุประเด็นที่ควรให้ความสำคัญในการพัฒนา ผลการวิจัยจึงจะสามารถใช้ประกอบการวางแนวทางบริหารบุคลากรให้ตอบสนองต่อเงื่อนไขของโรงเรียนในพื้นที่และสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของครูได้ตรงประเด็นยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู และภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับประกอบการพัฒนาผู้บริหารและการจัดระบบสนับสนุนการทำงานของครู ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนบริหารงานบุคคล ส่งเสริมการปฏิบัติต่อครูอย่างเหมาะสม และพัฒนาสภาพการทำงานที่เอื้อต่อการดำเนินภารกิจทางการศึกษาควบคู่กับการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคลากร

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การศึกษานี้ใช้การวิจัยแบบสำรวจ โดยกำหนดตัวแปร หน่วยศึกษา และกระบวนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหามีตัวแปรพยากรณ์ประกอบด้วยภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม 5 ด้าน กำหนดรหัสเป็นความซื่อสัตย์ (X_1) ความยุติธรรม (X_2) ความไว้วางใจ (X_3) ความรับผิดชอบ (X_4) และความน่าเคารพ (X_5)

ตัวแปรเกณฑ์ คือ คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู ใช้กรอบแนวคิดของ Walton (1973 อ้างถึงใน ปัทมวรรณ โชติกลาง และวรกาญจน์ สุขสดเขียว, 2567) ครอบคลุม 8 ด้าน ได้แก่ 1) ค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม 2) สภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพอนามัย 3) โอกาสในการใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนางาน 4) โอกาสในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีความก้าวหน้าที่มั่นคงในหน้าที่การงาน 5) การยอมรับทางสังคมในองค์การ 6) การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ และความเป็นสิทธิส่วนบุคคลในองค์การ 7) ความสมดุลอันเหมาะสมระหว่างเวลาของหน้าที่การงานและเวลาส่วนบุคคล 8) บทบาทที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง

กรอบประชากรอ้างอิงข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2567 มีผู้บริหารและครู 250 รูป/คน ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย 20 แห่ง ขนาดตัวอย่างตามตารางของ Krejcie

and Morgan (1970) เท่ากับ 152 รูป/คน ผู้วิจัยจัดสรรตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วนประชากรแต่ละโรงเรียนแล้วสุ่มอย่างง่ายภายในโรงเรียน ได้ผู้บริหาร 31 รูป และครู 121 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ครอบคลุมโรงเรียนทั้ง 20 แห่งในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

กำหนดช่วงการเก็บข้อมูลไว้ระหว่างเดือนสิงหาคม 2568 ถึงเดือนสิงหาคม 2569 โดยการรับแบบสอบถามออนไลน์ใช้เวลา 15 วัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 บันทึกเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และตำแหน่งงาน มีลักษณะเป็นแบบรายการให้เลือกตอบ ตอนที่ 2 สอบถามระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ครอบคลุม 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความยุติธรรม ด้านความไว้วางใจ ด้านความรับผิดชอบ และด้านความน่าเคารพ รวม 26 ข้อ และตอนที่ 3 สอบถามระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ครอบคลุม 8 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม ด้านสภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพอนามัย ด้านโอกาสในการใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนางาน ด้านโอกาสในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีความก้าวหน้าที่มั่นคงในหน้าที่การงาน ด้านการยอมรับทางสังคมในองค์การ ด้านการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ และความเป็นสิทธิส่วนบุคคลในองค์การ ด้านความสมดุลอันเหมาะสมระหว่างเวลาของหน้าที่การงานและเวลาส่วนบุคคล และด้านบทบาทที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม รวม 40 ข้อ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ได้ค่า IOC ระหว่าง .80-1.00 จากนั้นทดลองใช้แบบสอบถาม 30 ชุดกับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่างวิจัย ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคสำหรับความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความไว้วางใจ ความรับผิดชอบ และความน่าเคารพ เท่ากับ .91, .85, .93, .92 และ .94 ตามลำดับ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบสอบถามคุณภาพชีวิตในการทำงาน เท่ากับ .99

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากวิทยาลัยเชียงราย เลขที่ 046/2569 ผู้วิจัยดำเนินการประสานไปยังโรงเรียนโดยใช้หนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย และส่งคำชี้แจงพร้อมเอกสารยินยอมให้ผู้เข้าร่วมพิจารณาก่อนตอบแบบสอบถาม หลังได้รับความยินยอม ผู้เข้าร่วมเข้าถึงแบบสอบถามผ่านลิงก์หรือคิวอาร์โค้ด ทั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2569 ภายในเวลา 15 วัน ได้รับคำตอบครบ 152 ชุด คิดเป็นอัตราตอบกลับร้อยละ 100 ข้อมูลที่นำเข้าสู่โปรแกรมวิเคราะห์ไม่บันทึกรายละเอียดระบุตัวบุคคล และเก็บเป็นความลับสำหรับใช้ในการศึกษาครั้งนี้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยจำแนก ดังนี้

4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลวิเคราะห์ด้วยความถี่และร้อยละ

4.2 ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารและระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งรายด้านและภาพรวม แปลความหมายใช้เกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121) ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 ระดับมากที่สุด, 3.51-4.50 ระดับมาก, 2.51-3.50 ระดับปานกลาง, 1.51-2.50 ระดับน้อย และ 1.00-1.50 ระดับน้อยที่สุด

4.3 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย การตรวจสอบความสามารถในการพยากรณ์ใช้การถดถอยพหุคูณแบบนำตัวแปรเข้าสมการพร้อมกัน (Enter Method) โดยพิจารณาข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ รายงานสัมประสิทธิ์คะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (β) พร้อมค่านัยสำคัญทางสถิติ และใช้ R^2 กับ Adjusted R^2 อธิบายความแปรปรวนแบบจำลอง

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 59.21 และเพศชาย จำนวน 62 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 40.79 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ช่วงอายุที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 41-50 ปี จำนวน 56 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 36.84 รองลงมา คือ 31-40 ปี จำนวน 54 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 35.53 ด้านวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 76 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ ปริญญาโท จำนวน 70 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 46.05 และปริญญาเอก จำนวน 6 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 3.95 ส่วนตำแหน่งงาน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 79.61 และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 31 รูป คิดเป็นร้อยละ 20.39

2. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย (n = 152)

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความหมาย	ลำดับ
ด้านความซื่อสัตย์	4.26	0.45	มาก	1
ด้านความยุติธรรม	4.22	0.42	มาก	4
ด้านความไว้วางใจ	4.25	0.39	มาก	2
ด้านความรับผิดชอบ	4.24	0.38	มาก	3
ด้านความน่าเคารพ	4.19	0.41	มาก	5
เฉลี่ย	**4.23**	**0.28**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.23, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความซื่อสัตย์ ($\overline{X}$ = 4.26, S.D. = 0.45) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความน่าเคารพ ($\overline{X}$ = 4.19, S.D. = 0.41)

3. ผลการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย (n = 152)

คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู	$\overline{X}$	S.D.	การแปลความหมาย	ลำดับ
ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม	4.22	0.45	มาก	4
ด้านสภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพอนามัย	4.20	0.44	มาก	5
ด้านโอกาสในการใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนางาน	4.19	0.45	มาก	6
ด้านโอกาสในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีความก้าวหน้าที่มั่นคงในหน้าที่การงาน	4.24	0.43	มาก	2
ด้านการยอมรับทางสังคมในองค์การ	4.23	0.45	มาก	3
ด้านการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับและความเป็นสิทธิส่วนบุคคลในองค์การ	4.18	0.46	มาก	8
ด้านความสมดุลอันเหมาะสมระหว่างเวลาของหน้าที่การงานและเวลาส่วนบุคคล	4.25	0.45	มาก	1
ด้านบทบาทที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม	4.19	0.47	มาก	7
เฉลี่ย	**4.21**	**0.38**	**มาก**	

จากตารางที่ 2 พบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.21, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความสมดุลอันเหมาะสมระหว่างเวลาของหน้าที่การงานและเวลาส่วนบุคคล ($\overline{X}$ = 4.25, S.D. = 0.45) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ และความเป็นสิทธิส่วนบุคคลในองค์การ ($\overline{X}$ = 4.18, S.D. = 0.46)

4. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย (n = 152)

ตัวแปรทำนาย	B	Std. Error	Beta	t	p	VIF	Tolerance
ค่าคงที่ (Constant)	−.626	0.244		−2.572	0.011		
ด้านความน่าเคารพ (X_5)	0.295	0.048	0.318	6.175	< .001	1.452	0.689
ด้านความไว้วางใจ (X_3)	0.236	0.048	0.245	4.908	< .001	1.368	0.731
ด้านความซื่อสัตย์ (X_1)	0.219	0.040	0.263	5.511	< .001	1.246	0.802
ด้านความรับผิดชอบ (X_4)	0.210	0.053	0.212	3.961	< .001	1.570	0.637
ด้านความยุติธรรม (X_2)	0.184	0.046	0.202	3.977	< .001	1.412	0.708

$R = .857$, $R^2 = .734$, Adjusted $R^2 = .725$, $F = 80.443$, $p < .001$

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารทั้ง 5 ด้านส่งผลทางบวกต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานจากมากไปน้อย โดยตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานสูงที่สุด คือ ด้านความน่าเคารพ ($\beta = 0.318$, $p < .001$) รองลงมา ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ($\beta = 0.263$, $p < .001$) ด้านความไว้วางใจ ($\beta = 0.245$, $p < .001$) ด้านความรับผิดชอบ ($\beta = 0.212$, $p < .001$) และด้านความยุติธรรม ($\beta = 0.202$, $p < .001$) ตามลำดับ ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ด้านมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .857 ($R = .857$) และค่าสัมประสิทธิ์การกำหนดเท่ากับ .734 ($R^2 = .734$) แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูได้ร้อยละ 73.40 และเมื่อปรับแล้วสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 72.50 (Adjusted $R^2 = .725$) โดยแบบจำลองการถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 80.443$, $p < .001$) สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบได้ ดังนี้

คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู = ค่าคงที่ + ด้านความซื่อสัตย์ (X_1) + ด้านความยุติธรรม (X_2) + ด้านความไว้วางใจ (X_3) + ด้านความรับผิดชอบ (X_4) + ด้านความน่าเคารพ (X_5)

$$\hat{Y} = -.626 + 0.219(X_1) + 0.184(X_2) + 0.236(X_3) + 0.210(X_4) + 0.295(X_5)$$

สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$\hat{Z} = 0.263(Z_1) + 0.202(Z_2) + 0.245(Z_3) + 0.212(Z_4) + 0.318(Z_5)$$

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านความซื่อสัตย์มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากว่า บริบทของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ซึ่งจัดการศึกษาควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา ทำให้การประพฤติตนของผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่มีความสำคัญต่อการยอมรับของบุคลากร โดยเฉพาะการรักษาคำพูด การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา และการดำเนินงานอย่างโปร่งใส พฤติกรรมเหล่านี้เป็นสิ่งที่ครูสามารถรับรู้ผ่านการทำงานร่วมกันในชีวิตประจำวัน จึงอาจเป็นเหตุให้ด้านความซื่อสัตย์ได้รับการประเมินสูงกว่าด้านอื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วันเฉลิม รูปสูง และคณะ (2564: 43) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านความซื่อสัตย์มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเช่นเดียวกัน การที่ผู้บริหารแสดงออกถึงความซื่อสัตย์อย่างสม่ำเสมออาจช่วยให้ครูเกิดความมั่นใจต่อแนวทางการบริหารและการตัดสินใจของสถานศึกษา และสอดคล้องกับแนวคิดของ Brown et al. (2005 อ้างถึงใน สุรัตน์ ไชยชมภู, 2557: 5) ซึ่งอธิบายภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมผ่านการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมของผู้นำ ตลอดจนการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงจริยธรรมแก่ผู้ตามด้วยการสื่อสาร การเสริมแรง และการตัดสินใจ ดังนั้น การบริหารที่ยึดหลักจริยธรรมจึงควรปรากฏทั้งในความประพฤติส่วนบุคคลและแนวทางปฏิบัติที่บุคลากรสัมผัสได้อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ด้านความน่าเคารพมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แม้ยังอยู่ในระดับมาก จึงเป็นประเด็นที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเพิ่มเติม โดยอาจพัฒนาการรับฟังความคิดเห็น การให้เกียรติบุคลากร และการปฏิบัติต่อครูด้วยความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อให้ความน่าเคารพเกิดจากการยอมรับในคุณลักษณะและการปฏิบัติตนของผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

2. คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู พบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสมดุลระหว่างงานและชีวิตส่วนบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด สะท้อนว่าผู้ตอบแบบสอบถามประเมินการจัดสรรเวลาระหว่างภาระงานกับการดำเนินชีวิตส่วนบุคคลในทางที่ดี ทั้งนี้ อาจจะเนื่องจากว่าเป็นการเกี่ยวข้องกับความสามารถในการปรับตัวต่อหน้าที่และการจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิต อย่างไรก็ตาม การอธิบายสาเหตุของความสมดุลดังกล่าวยังต้องอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับภาระงานและการจัดสรรเวลาประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบคุณภาพชีวิตการทำงานของ สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) (2562) ซึ่งอธิบายว่า บุคลากรควรที่จะต้องสามารถจัดสรรเวลาให้เหมาะสมระหว่างการทำงาน การพักผ่อน และชีวิตส่วนบุคคล โดยไม่ปล่อยภาระงานเป็นเหตุก่อให้เกิดความกดดันจนกระทบต่อการดำเนินชีวิต และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปัทมวรรณ โชติกลาง และวรกาญจน์ สุขสดเขียว (2567: 1826-1827) ที่พบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แต่แตกต่างกันในรายละเอียดรายด้าน โดยรายงานผลการวิจัยดังกล่าว พบว่า ด้านการบูรณาการทางสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด โดยด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ความแตกต่างนี้อาจเกี่ยวข้องกับบริบทของสถานศึกษา ลักษณะภาระงาน และสภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตของครูแต่ละพื้นที่ จึงควรที่จะต้องพิจารณาการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในการทำงานให้เหมาะสมกับเงื่อนไขของสถานศึกษาแต่ละแห่ง สำหรับด้านการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ ความเป็นสิทธิส่วนบุคคลในองค์การ แม้ผลการประเมินยังอยู่ในระดับมาก แต่สะท้อนถึงประเด็นซึ่งควรที่จะต้องได้รับความใส่ใจเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ผู้บริหารจึงควรที่จะต้องสื่อสารระเบียบและแนวปฏิบัติให้ชัดเจน เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และ

คำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคลในการดำเนินงาน การพัฒนาประเด็นดังกล่าวอาจช่วยเสริมให้ครูรับรู้ถึงความเป็นธรรมและมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานภายใต้กติกาของสถานศึกษาร่วมกัน

3. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ความน่าเคารพ ความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจ ความรับผิดชอบ และความยุติธรรม สามารถพยากรณ์คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานเท่ากับ .318, .263, .245, .212 และ .202 ตามลำดับ และร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูได้ร้อยละ 73.40 ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การบริหารที่ยึดหลักจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูอย่างเด่นชัดในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ทั้งนี้ อาจจะเนื่องจากว่า การปฏิบัติตนและการตัดสินใจของผู้บริหารเกี่ยวข้องกับประสบการณ์การทำงานของครูโดยตรง ทั้งการมอบหมายหน้าที่ การรับฟังความคิดเห็น การพิจารณาความดีความชอบ และการดูแลความเป็นอยู่ในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วันเฉลิม รูปสูง และคณะ (2564: 43) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านการเสริมพลังอำนาจ ความยุติธรรม ความอ่อนน้อมถ่อมตน การพัฒนาตนเอง และความซื่อสัตย์ สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูได้ร้อยละ 70.00 โดยมีด้านความซื่อสัตย์และความยุติธรรมเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ปรากฏร่วมกันกับการวิจัยครั้งนี้

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารด้านความซื่อสัตย์มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด สะท้อนถึงความสำคัญของการประพฤติตนอย่างตรงไปตรงมา ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรที่จะต้องรักษาคำพูด และการบริหารงานอย่างโปร่งใส ซึ่งเป็นพื้นฐานในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ครู

2. คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูด้านความสมดุลระหว่างงานและชีวิตส่วนบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรที่จะต้องส่งเสริมการมอบหมายงานอย่างเหมาะสม เพื่อให้ครูสามารถจัดสรรเวลาสำหรับการทำงาน การพักผ่อน และการดำเนินชีวิตส่วนบุคคลได้อย่างสมดุล

3. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านความน่าเคารพมีอำนาจพยากรณ์คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูสูงที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรที่จะต้องให้ความสำคัญกับการให้เกียรติ การรับฟังความคิดเห็น และการยอมรับคุณค่าของครู ควบคู่กับความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจ ความรับผิดชอบ และความยุติธรรม

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะต้องพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านความน่าเคารพ โดยให้เกียรติ รับฟังความคิดเห็น และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้ครูรู้สึกได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่าของตนเองในการทำงาน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะต้องส่งเสริมความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจ ความรับผิดชอบ และความยุติธรรมในการบริหาร โดยสื่อสารข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ปฏิบัติตามข้อตกลง รับผิดชอบต่อการตัดสินใจ และกำหนดหลักเกณฑ์การมอบหมายงานและการประเมินผลอย่างชัดเจน เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นของครูต่อการบริหารสถานศึกษา

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะต้องทบทวนระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน โดยเปิดโอกาสให้ครูร่วมแสดงความคิดเห็น สื่อสารสิทธิและหน้าที่ให้เข้าใจตรงกัน และจัดช่องทางรับฟังข้อเสนอแนะที่คำนึงถึงความเป็นส่วนตัว เพื่อให้ครูได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

1.4 ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย ควรที่จะต้องนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาผู้บริหารและแผนส่งเสริมคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู โดยรักษาความสมดุลระหว่างงานและชีวิตส่วนบุคคลผ่านการมอบหมายภาระงานอย่างเหมาะสม พร้อมติดตามผลการดำเนินงานเพื่อนำมาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 นักวิจัยควรที่จะต้องขยายขอบเขตการวิจัยไปยังโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหรือภูมิภาคอื่น เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารและคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในบริบทที่แตกต่างกัน และพิจารณาความสอดคล้องของตัวแปรพยากรณ์ระหว่างพื้นที่

2.2 นักวิจัยควรที่จะต้องศึกษาด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพหรือแบบผสมผสาน โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูเกี่ยวกับพฤติกรรมที่สะท้อนความน่าเคารพ ตลอดจนประสบการณ์ด้านระเบียบ ข้อบังคับ และสิทธิส่วนบุคคล เพื่ออธิบายข้อค้นพบให้ลึกซึ้งและนำไปสู่แนวทางพัฒนาที่เหมาะสมกับสถานศึกษา

2.3 นักวิจัยควรที่จะต้องพัฒนาและประเมินผลโปรแกรมส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร โดยเน้นด้านความน่าเคารพควบคู่กับองค์ประกอบด้านอื่น และติดตามคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูก่อนและหลังดำเนินการ โดยมีกลุ่มเปรียบเทียบตามความเหมาะสม เพื่อศึกษาผลของการนำแนวทางพัฒนาไปใช้ในทางปฏิบัติ

เอกสารอ้างอิง (References)

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. สุวีริยาสาส์น.

ปัทมวรรณ โชติกลาง และวรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2567). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. **วารสารสิรินธรปริทรรศน์**. 25(2): 1822-1831.

พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562. (2562, 16 เมษายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 136 ตอนที่ 50 ก : 11–21.

วันเฉลิม รูปสูง พิชญาภา ยืนยาว และธีรวุธ ธาดาตันติโชค. (2564). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. **วารสารสิรินธรปริทรรศน์**. 22(1): 37-50.

สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน). (2562, 7 กุมภาพันธ์). **คุณภาพชีวิตในการทำงาน (Quality of Working Life)**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: https://www.tosh.or.th/index.php/blog/item/475-quality-of-working-life. สืบค้นเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2569.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579**. พริกหวานกราฟฟิค.

สุรัตน์ ไชยชมภู. (2557). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษา. **วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา**. 8(2): 1–15.

Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3): 607–610.